

Rizika jednání obcí jako akcionářů obchodních společností

Většina vodárenských společností eviduje jako své akcionáře obce. Na rozdíl od ostatních akcionářů však musí obce při výkonu řady svých práv disponovat schválením některého z orgánů obce dle zákona o obcích. Zákon o obcích tak významně zasahuje do fungování vodárenských společností a jeho nedodržení může často vést k zásadním problémům, kterým musí tyto společnosti čelit (např. riziko neplatnosti usnesení valné hromady).

Obecně lze dělit právní jednání, která může činit zástupce obce při výkonu práv akcionáře, na právní jednání, u nichž se (i) vyžaduje schválení zastupitelstvem obce; (ii) vyžaduje schválení radou obce a (iii) žádné zvláštní schválení nevyžaduje.

Mezi právní jednání vyžadující schválení zastupitelstvem obce se řadí například rozhodování o založení právnických osob a schvalování jejich stanov. Zastupitelstvu je též vyhrazeno delegovat zástupce obce (kromě situací, kdy je obec jediným akcionářem) na valnou hromadu společností, v nichž má obec majetkovou účast, a dále navrhnout zástupce obce do volených orgánů těchto společností.

Schválení ze strany rady obce je naproti tomu vyžadováno obecně v případě uplatňování akcionářských práv obce vůči jednotlivým společnostem, není-li vyhrazeno zastupitelstvu obce. Zpravidla by tak rada měla např. schválit podání žádosti obce o svolání valné hromady.

Žádné zvláštní schválení orgánem obce naopak není nutné například u hlasování o rozdělení zisku či k podání protestu proti usnesení valné hromady.

Správné rozdělení pravomocí mezi radu a zastupitelstvo je stěžejní v případech, kdy se jedná o tzv. vyhrazené působnosti těchto orgánů, u nichž ani zastupitelstvo nemůže převzít působnost rady. V takových případech nemůže být rozhodnutí rady nahrazeno rozhodnutím zastupitelstva.

Ač získání příslušného interního rozhodnutí orgánu obce je odpovědností představitelů obce, měli by i členové orgánů dotčené společnosti sledovat plnění těchto povinností. Právní jednání obce (například hlasování na valné hromadě), která vyžadují schválení rady obce či zastupitelstva, jsou totiž bez tohoto schválení podle zákona o obcích absolutně neplatná. Přitom absolutně neplatné právní jednání nevyvolává žádné právní účinky od počátku. Pokud by tak například usnesení valné hromady bylo přijato hlasy obecního akcionáře, který nedisponoval příslušným usnesením zastupitelstva (či rady), může takové usnesení valné hromady být soudem prohlášeno za neplatné, což může mít závažný vliv na chod dotčené společnosti.

Lze tak doporučit důslednou kontrolu dodržování jednotlivých ustanovení zákona o obcích. V nejednoznačných případech je třeba zvážit konzultaci s odborníky, aby se předešlo negativním dopadům na fungování a hospodaření společnosti.

Mgr. Michal Pálinkás, partner
Mgr. Jan Lexa, advokát

(komerční článek)

act Řanda Havel Legal

Amsterdam
Bratislava
Bucharest
Budapest
Frankfurt
Milan
Prague
Vienna
Warsaw

**Prvotřídní právní služby
napříč Evropou**

**Špičkové a vysoce specializované právní poradenství
na míru klientům podnikajícím v oblasti vodárenství**

actlegal.com
actlegal-rhl.com